

AVLSPLAN NORSK IRSKSETTERKLUBB

IRSK RØD OG HVIT SETTER 2012-2017

Innledning

1. Rasens status, avlsmål og tiltak

A. Jaktegenskaper

B. Helse

C. Gemytt

D. Eksteriør

2. Praktisk avlsarbeid

A. Import

B. Utavl

3. Utvalgskriterier for irsk rød og hvit setter

4. Konklusjon

Innledning

Raseklubbens samarbeidsavtale med Norsk Kennel Klubb (NKK) gir de enkelte raseklubbene det kynologiske ansvaret for sin rase. Dette gir Norsk Irksetterklubb (NISK) ansvaret for den norske irsk rød og hvit setters (IRHS) avslmessige utvikling nasjonalt. Internasjonalt er det The Irish Kennel Club (IKC) som har det kynologiske ansvar for rasen. For å oppfylle dette ansvaret må NISK holde seg løpende orientert over rasens utvikling både hva angår; bruksegenskaper, eksteriør, helse og gemytt. Ut fra disse observasjoner vil klubben gjennom en plan definere kortsiktige og langsiktige mål for avlen på IRHS. Raseklubben har i tillegg ansvar for at rasens avlsmål og avlstiltak er tilpasset samfunnets krav til hundehold. I NISK er det avlsrådet som klubbens fagutvalg for avl.

For å nå sine avlsmål har NISK valgt å utarbeide kriterier for hunder som skal brukes i avl. Disse revideres av generalforsamlingen etter forslag fra avlsråd og styret. For NISK er det viktig at vi klarer å opprettholde og videreutvikle IRHS som er attraktiv for jakt som den dominerende typen i tråd med den internasjonale rasestandarden (FCI #330), i motsetning til andre europeiske land hvor den såkalte showtypen dominerer.

1. Rasens status, avlsmål og tiltak

Irsk rød og hvit setter skal være en allsidig, stående fuglehund som i kvalitet skal kunne konkurrere med de andre stående fuglehundrasene og fremstå som en rasetypisk, sunn og trivelig familiehund.

I rasestandarden står det spesifikt: "Sterk, meget harmonisk og velproporsjonert uten å være for grov. Mer atletisk enn elegant. **Brukes primært til jakt og bedømmes ut fra bruksmessig hensyn.** Aristokratisk, ivrig, intelligent. Vennlig og mild, men bestemt. Modig og temperamentsfull. Vennlig, lett trent og pålitelig jakthund."

Grunnet rasens lave antall individer i Norge må status og avlsmål vurderes fra et internasjonalt perspektiv for å ha praktisk verdi på lengre sikt. IRHS er en av Irlands ni hunderaser som alle er brukshunder. Etter at IRHS ble anerkjent som egen rase har antall individer vokst betraktelig, men antallet er fortsatt lavt internasjonalt med en relativt høy innavlsgrad, særlig når innavlsgraden beregnes over ti generasjoner. Majoriteten av IRHS internasjonalt er avlet som utstillings- og selskapshunder. Det er et relativt lavt antall jaktlinjer, og disse er i stor grad nært beslektet. Det internasjonale utavlsprogrammet som startet opp i 2011 i regi av den irske moderklubben IKC som har det overordnede kynologiske ansvaret for rasen, i samarbeid med Irish Red & White Setter Club (IR&WSc) i Irland, er viktig for å øke den genetisk diversiteten i rasen og hindre fremveksten av ytterligere helsemessige- og genetiske problemer som følge av innavl. Det er bedre å handle forebyggende for å forhindre et økende problem enn å vente til situasjonen er enda mer kritisk.

Det er økende interesse for IRHS som jakthund, særlig i land med en sterk tradisjon for bruk av stående fuglehunder, men det er blitt uttrykt stor bekymring for mangel på ubeslektede jaktlinjer og høy innavlskoeffisient. IRHS er først og fremst en brukshund/jakthund som det fremgår i rasestandarden.

IKC har hovedansvar for status, helse og utvikling av sine nasjonale raser, og tar sitt ansvar alvorlig for å sikre fremtiden for IRHS i tråd med rasens stolte arv.

IKC og IR&WSc forventer at det kun vil være et lite antall oppdrettere nasjonalt og internasjonalt som vil delta. Utavlsprogrammet har fornuftig nok ikke fastsatt noen slutt-dato, ikke med det formål å være evigvarende men for å sikre den nødvendige interesse, opptak, utkomme, suksess med utavl og for å sikre nok tid til å slå fast når og om målet med utavlsprogrammet har blitt nådd.

Heldigvis finnes det arvemateriale hos irsk setter (IS) av gode jaktlige linjer som er genetisk svært nært beslektet med IRHS. Det var rasenes felles opphav som gjorde at IRHS kunne gjenoppstå. IKC og den nedsatte offisielle utavlskomiteen i Irland vil kontinuerlig overvåke programmet og engasjere genetisk ekspertise etter behov. De inviterer til samarbeid med andre nasjonale kennel klubber og interesserte oppdrettere. Det er tilsiktet at IS og IRHS fra land tilknyttet FCI, eller fra land der IKC og den nasjonale kennelklubben har en gjensidig avtale kan brukes i dette utavlsprogrammet. NKK og herunder NISK er tilsluttet FCI, og dermed invitert til å legge til rette for at også norske oppdrettere kan delta i det internasjonale utavlsprogrammet. Det internasjonale utkryssprogrammet er en viktig milepæl hva angår rasens videre utvikling på de fleste av NISKs hovedområder for avl nærmere beskrevet nedenfor.

Jaktegenskapene har meget sterk prioritet blant NISKs fire hovedområder for avl:

A. Jaktegenskaper

B. Gemytt

C. Helse

D. Eksteriør

A. Jaktegenskaper

Begrunnelsen for at jaktegenskaper er rangert øverst er at vi per dags dato ser denne egenskapen som den største utfordringen for populasjonen i Norge. Data fra jaktprøver benyttes som et objektivt uttrykk for irsk rød og hvit setters jaktlige kvaliteter. Det fremste målet vedr. jaktegenskaper er i første omgang å øke jaktlysten hos IRHS.

Status jaktlyst

For en stående fuglehund med særdeles høy jaktlyst ligger verdien på 6.

Den gjennomsnittlige jaktlysten for norske IRHS som startet på jaktprøve var fram til og med 2007 på 2,68.

For perioden fra og med 2008 til og med november 2011 er gjennomsnittet for IRHS i Norge steget til 3,51 (92 starter fordelt på 14 forskjellige hunder).

Målet fra forrige avlsplan 2008-2012 om å øke jaktlysten, objektivt målt gjennom data fra jaktprøver, kan dermed tolkes som innfridd til en viss grad. Imidlertid bør man ta med i vurderingen at den gjennomsnittlige jaktlysten for IS i tilsvarende periode (2008 til og med november 2011) er 4,47 (13175 starter). Selv om det er positivt at gjennomsnitt jaktlyst for IRHS viser betydelig fremgang, ligger det fremdeles 24 prosent lavere enn for IS, og bør økes ytterligere. Videre er det klart at datagrunnlaget med begrenset antall starter fordelt på få hunder, hvorav mange nær beslektet, gir rom for stor påvirkning fra enkeltindivider og miljøfaktorer. Dette må også sees i lys av hovedutfordringene for rasen med lav genetisk diversitet som er bakteppe for det internasjonale utkryssprogrammet.

Tiltak jaktlyst

På generelt grunnlag bør det tydeliggjøres for oppdrettere og nye eiere av IRHS at rasen er en brukshund og avlens krav til bruksegenskaper. Samt viktigheten av å importere og/eller avle frem mest mulig ubeslektede jaktlige linjer, begrunnet i rasens lave genetiske diversitet. Dette gjelder ved import av nye hunder til landet, og ved valg av avlsdyr både til vanlige parringer og eventuelle utkryssparringer.

Videre bør det legges til rette for å få flest mulig individer avprøvd på jaktprøve, for å få en best mulig objektiv vurdering av rasens jaktlige egenskaper. Viktig i denne sammenheng er at hundene ved siden av sin utholdenhet og vilje til å jakte har god evne til å finne fugl. Arbeidet med å øke jaktlyst og viltfinnerevne bør styrkes. På kort sikt skal informasjonen om avlsindekser som arbeidsverktøy prioriteres. Klubben betaler hvert år for å få beregnet avlsindekser for jaktlyst og viltfinnerevne ved Universitetet for miljø og biovitenskap (UMB) på Ås. Disse UMB- indeksene implementeres i klubbens søk på hund base, slik at alle kullene gis en samlet kullindeks. Denne indeksen utgjøres av summen av foreldrenes avlsindekser på jaktlyst og viltfinnerevne.

Samtidig er det viktig å være klar over at sikkerheten i indeksene øker jo flere jaktprøvestarter det er i rasen og per hund. IRHS er en tallmessig meget liten rase i Norge, med ca 70 individer i rasen i Norge per 2012. IRHS er registrert med 92 starter fordelt på 14 forskjellige hunder på jaktprøve mot irsk setters 13175 starter på jaktprøve i perioden 2008 til og med november 2011. I tillegg er det foreløpig få erfarne hundeførere som benytter rasen med den miljømessige påvirkningen dette har for prestasjoner på jaktprøve. Arrangering av treningssamlinger er en måte å øke interessen for jakt og jaktprøver blant eiere av IRHS. NISK har fra og med 2008 kåret "Årets Irsk rød og hvit setter" etter samme poengberegning som for Norgescupen, og det har vært arrangert årlige treningssamlinger i Norge og/eller Sverige åpen for alle IRHS eiere. I tillegg arrangeres det en rekke aktiviteter i NISKs avdelinger over hele landet for eiere av IS og IRHS tilsluttet NISK.

På oppfordring fra The Irish Kennel Club har NKK i samråd med NISK besluttet å legge til rette for at også norske oppdrettere kan delta i det internasjonale utavlsprogrammet for irsk rød og hvit setter og irsk setter. I praksis vil det si at avkom etter utavlsparringer kan registreres i Norge og nyte rettigheter hva angår deltakelse på jaktprøver og utstilling nærmere beskrevet i utavlsprogrammets regler og retningslinjer. Registrering forutsetter at reglene og retningslinjene stadfestet i programmet blir fulgt, og at en skriftlig bekreftelse fra «the Outcross Comitee» vedlegges registreringsanmeldelsen. Programmet vil således helt og holdent være administrert gjennom den internasjonale utavlskomiteen i rasens hjemland Irland. NISK v/avlslrådet vil få tilsendt en kopi fra NKK av alle godkjente utavlsregistreringer i Norge, inkludert en kopi av den obligatoriske godkjenningen fra «the Outcross Comitee». Videre vil NISK avlsråd etter beste evne bidra med sin faglige ekspertise med utvelgelsen av mest mulig ubeslektede avlsdyr til bruk i programmet, for å få en nøye overveining av egenskaper, styrker og svakheter til begge hunder i foreslåtte parringer, herunder gemytt, framtoning, jaktlige egenskaper etc. Underliggende for valg av individer skal alltid være forståelsen av at IRHS er en brukshund og avlens krav til bruksegenskaper. NISK har det kynologiske ansvaret for både IRHS og IS i Norge, og er dermed den organisasjonen som står best rustet til å bistå i denne prosessen.

B. Helse

IRHS har få arvelige lidelser. Man har erfaring for at hofte kvalitet, dvergvekst og CLAD (Canine Leukocyte Adhesion Deficiency) så langt ikke representerer noe større problem enn for IS i Norge. PRA (Progressiv retinal atrofi) og Von Willebrands sykdom er påvist i den internasjonale populasjonen. Den smale genetiske bredden i populasjonen IRHS internasjonalt gjør rasen ekstra sårbar for arvelige sykdommer.

Status

Hofte kvalitet hos IRHS er det vanskelig å si noe om da populasjonen i Norge er liten. Det er totalt 40 forskjellige hunder som har vært testet siden 1991, hvorav 6 har fått påvist mild grad HD (C) og 34 fri for HD (A+B). Dvergvekst er ikke påvist i Norge. En hund er påvist som bærer av CLAD. Testing for PRA og VWD er ikke registrert. Inntil vi sitter på et bedre statistisk materiale legger vi til grunn at forekomst av HD, CLAD, dvergvekst og PRA vil være tilnærmet likt IS fordi rasene har samme genetiske utgangspunkt. Det er et klart mål å ikke avle valper som utvikler arvelige sykdommer.

Høy innavlsgrad/lav genetisk diversitet er den største utfordringen for rasen. Etter at IRHS ble anerkjent som egen rase har antall individer vokst betraktelig, men antallet er fortsatt lavt internasjonalt med en relativt høy innavlsgrad, særlig når innavlsgraden beregnes over ti generasjoner. Majoriteten av IRHS er avlet som utstillings- og selskapshunder. Det er et relativt lavt antall jaktlinjer, og disse er i stor grad nært beslektet. Det er viktig å øke den genetisk diversiteten i rasen og hindre fremveksten av ytterligere helsemessige- og genetiske problemer som følge av innavl. Det er bedre å handle forebyggende for å forhindre et økende problem enn å vente til situasjonen er enda mer kritisk. Det internasjonale utavlsprogrammet er opprettet for å bidra til å øke den genetiske bredden i populasjonen, som er på et kritisk lavt nivå.

Tiltak

NISK ønsker å bidra til en sunn og frisk populasjon gjennom krav om dokumentert helsestatus etter spesifiserte kriterier for godkjenning av parringer. Videre ønsker NISK å bidra til større genetisk diversitet i rasen gjennom å handle forebyggende for å hindre et økende problem gjennom å oppfordre norske oppdrettere til å delta i det internasjonale utavlsprogrammet som spesifisert av IKC og komiteen nedsatt av denne. NISK er også positiv til at det importers nye avlshunder. Avlsrådet gis adgang fra å dispensere fra avlskriteriene etter søknad for importerte hunder.

C. Gemytt

Gemyttet er av avgjørende betydning for IRHS hjemme og på jakt. IRHS skal i henhold til rasebeskrivelsen være *aristokratisk, ivrig og intelligent. Vennlig og mild, men bestemt. Modig og temperamentsfull. En vennlig, lett trent og pålitelig jakthund.*

Status

Det finnes så langt NISK kjenner til ingen gode kvalitative registreringsmetoder for gemytt hos stående fuglehunder. Gemyttmessige avvik skal bemerkes på utstillingsskjemaet og på jaktprøveskjemaet. Det er i den perioden nåværende avlsråd har sittet (2010-2012) ikke kommet inn noen gemytt- anmerkninger, men ved forrige rullering av avlsplan (basert på data til og med 2007) var det stadfestet at nesten 7 % av populasjonen hadde en eller annen form for

bemerkning. Her bør man være obs på at ved en liten populasjon slår et lite antall bemerkninger uheldig ut statistisk sett.

Tiltak

NISK vil som rutine be eierne om å karakterisere og vurdere hundens gemytt før avl. Dette fordi avl er oppdretters ansvar, og oppdretter er den som kjenner sin hund best.

På dommerkonferanser vil vi be om at dommerne har fokus på gemytt.

Informasjon om gemyttmessige avvik som kommer fram på kritikkskjema på utstilling eller jaktprøver, skal gjøres kjent for oppdrettere.

Innavlsdepresjon kjennetegnes ofte av sviktende gemytt. Ved å øke bredden i det genetiske avlsmaterialet vil en sannsynligvis styrke gemyttet i rasen.

D. Eksteriør

For mange eiere av IRHS betyr eksteriør og utstillingsresultater mye. Deltagelsen på utstillinger er god, og de fleste IRHS har vært på utstilling en eller flere ganger. Eksteriørdommerne benytter NKKs standard for IRHS som er en direkte oversettelse av FCI standarden (FCI #330) for rasen.

Tiltak

NISK vil fortsette å ha fokus på eksteriør gjennom krav til utstillingspremiering i avlskriteriene.

NISK vil fortsette å jobbe for at eksteriørdommere bedømmer rasen ihht. rasestandard som blant annet slår fast at rasen *"Brukes primært til jakt og bedømmes ut fra bruksmessig hensyn."*

2. Praktisk avlsarbeid

I første omgang vil NISK avlsråd kun godkjenne parringer som er fremlagt avlsrådet i god tid før parring finner sted. Hundene må i utgangspunktet tilfredsstille alle avlskriterier, men dispensasjon fra disse kan gis på dokumentert grunnlag.

For å videreutvikle IRHS i Norge over flere generasjoner, er det svært viktig med en størst mulig genetisk bredde i avlen. IRHS er fortsatt fåtallig nasjonalt og internasjonalt med en relativt høy innavlsgrad, særlig når innavlsgraden beregnes over ti generasjoner. Majoriteten av IRHS internasjonalt er avlet som utstillings- og selskapshunder. Det er et relativt lavt antall jaktlinjer, og disse er i stor grad nært beslektet. Det gjør at faren for innavl er stor. Avlsrådet må derfor ikke bare legge vekt på avlskriterier når man anbefaler kombinasjoner, men også ta hensyn til innavlsgrad.

Avlsrådet skal legge vekt på å øke den genetiske bredden gjennom to tiltak: Oppmuntre til import av hunder fra jaktlige linjer og legge til rette for norsk deltakelse i det internasjonale utavlsprogrammet. Arbeidet med utavlsprogrammet skal skje som nedfelt i reglene utarbeidet av IKC og utavlskomiteen nedsatt av IKC, i samarbeid med IR&WSc og Irish Red Setter Club (IRSc).

A. Import

Populasjonen av IRHS i Norge består av relativt få individer. Derfor er det viktig å nedlegge et betydelig arbeid med å holde den genetiske bredden stor nok. I så måte er import av IRHS viktig. Ikke alle importerte IRHS representerer nye linjer eller kvalitativt bedre hunder. Importen må være av en slik kvalitet at man kan forvente at den bidrar positivt til rasens framgang hva gjelder bruksegenskaper, helse, gemytt og eksteriør.

Stammen av IRHS i Norge er dårlig dokumentert hva gjelder de egenskaper NISK ønsker å fokusere på i avlsammenheng, kun 14 hunder er avprøvd på jaktprøve i forrige avlsprogramperiode 2008-2012. NISK vil stille de samme krav til jaktlig dokumentasjon fra importerte hunder som fra norskfødte hunder. Vi vil være forsiktig med bruk av den enkelte hund i avl(1-3 kull) før vi ser avlsresultatene.

B. Internasjonalt utavlsprogram for irsk setter & irsk rød og hvit setter

Dette er et kraftig virkemiddel for å øke den genetiske diversiteten i rasen, med de positive følger dette har for jaktlige egenskaper, gemytt, helse og eksteriør på sikt når gjennomført i tråd med reglene nedsatt av rasens moderklubb IKC, gjengitt lenger nede.

På oppfordring fra The Irish Kennel Club har NKK i samråd med NISK besluttet å legge til rette for at også norske oppdrettere kan delta i det internasjonale utavlsprogrammet for irsk rød og hvit setter og irsk setter.

I praksis vil det si at avkom etter utavlsparringer kan registreres i Norge og nyte rettigheter hva angår deltakelse på jaktprøver og utstilling nærmere beskrevet i utavlsprogrammets regler og retningslinjer. Registrering forutsetter at reglene og retningslinjene stadfestet i programmet blir fulgt, og at en skriftlig bekreftelse fra «the Outcross Comitee» vedlegges registreringsanmeldelsen. **Programmet vil således helt og holdent være administrert gjennom den internasjonale utavlskomiteen i rasens hjemland Irland.** NISK v/avlsrådet vil få tilsendt en kopi fra NKK av alle godkjente utavlsregistreringer i Norge, inkludert en kopi av den obligatoriske godkjenningen fra «the Outcross Comitee».

All informasjon om utavlsprogrammet, herunder regler og retningslinjer, ligger på hjemmesiden til den irske kennel klubben:

http://ikc.ie/index.php?option=com_content&task=view&id=360&Itemid=58

Det er den engelskspråklige utgaven på den irske kennel klubbens hjemmeside som er fasit. Nedenfor har vi oversatt informasjon til norsk, med forbehold om feil oversettelse:

Irsk rød og hvit setter er en av Irlands ni hunderaser som alle er brukshunder. Etter at irsk rød og hvit setter ble anerkjent som egen rase har antall individer vokst betraktelig, men antallet er fortsatt lavt internasjonalt med en relativt høy innavlsgrad, særlig når innavlsgraden beregnes over ti generasjoner. Majoriteten av irsk rød og hvit setter (internasjonalt, red. anm.) er avlet som utstillings- og selskapshunder. Det er et relativt lavt antall jaktlinjer, og disse er i stor grad nært beslektet.

Utavlsprogrammet er viktig for å øke den genetiske diversiteten i rasen og hindre fremveksten av ytterligere helsemessige- og genetiske problemer som følge av innavl. Det er bedre å handle forebyggende for å forhindre et økende problem enn å vente til situasjonen er enda mer kritisk.

Det er økende interesse for irsk rød og hvit setter som jakthund, særlig i land med en sterk tradisjon for bruk av stående fuglehunder, men det er blitt uttrykt stor bekymring for mangel på ubeslektede jaktlinjer og høy innavlskoeffisient.

Irsk rød og hvit setter er først og fremst en brukshund, og en viktig del av vår kulturarv mht. natur og sport.

Den Irske Kennel Klubben (The Irish Kennel Club) har hovedansvar for status, helse og utvikling av sine nasjonale raser, og tar sitt ansvar alvorlig for å sikre fremtiden for irsk rød og hvit setter i tråd med rasens stolte arv.

The Irish Kennel Club og Irish Red & White Setter Club forventer at det kun vil være et lite antall oppdrettere nasjonalt og internasjonalt som vil delta.

Utavlsprogrammet har fornuftig nok ikke fastsatt noen slutt-dato, ikke med det formål å være evigvarende men for å sikre den nødvendige interesse, opptak, utkomme, suksess med utavl og for å sikre nok tid til å slå fast når og om målet med utavlsprogrammet har blitt nådd.

Vi er i den heldige posisjon at det finnes arvemateriale hos irsk setter av gode jaktlige linjer som genetisk er svært nært beslektet med irsk rød og hvit setter. Det var faktisk rasenes felles opphav som gjorde at irsk rød og hvit setter kunne gjenoppstå.

The Irish Kennel Club og utavlskomiteen (i Irland, red. anm.) vil kontinuerlig overvåke programmet og engasjere genetisk ekspertise etter behov. Vi ser frem til samarbeid med andre nasjonale kennel klubber og interesserte oppdrettere.

Regler og retningslinjer for det internasjonale utavlsprogrammet.

Det er tilsiktet at irsk setter og irsk rød og hvit setter fra land tilknyttet FCI, eller fra land der The Irish Kennel Club og den nasjonale kennelklubben har en gjensidig avtale kan brukes i dette utavlsprogrammet. Dette er et internasjonalt utavlsprogram som er godkjent av The Irish Kennel Club og det vil bli gjennomført i samarbeid med The Irish Red & White Setter Club, Irish Red Setter Clubs, The Irish Kennel Club og andre nasjonale kennel klubber.

- Alle irsk setter og irsk rød og hvit setter som skal delta i utavlsprogrammet, må godkjennes av utavlskomiteen.
- Alle irsk setter som skal delta i programmet må ha gyldig helsesertifikat hva gjelder Canine Leucocyte Adhesion Deficiency (CLAD), Hip Dysplasia (HD), samt en generell veterinærattest hvor skulderhøyde også fremgår. I tillegg må også bilder med minimum to-siders profil vedlegges.
- For deltakende irsk rød og hvit setter gjelder samme krav til dokumentasjon og sertifikater, og i tillegg sertifikat som dokumenterer at hunden er fri for Von Willebrands sykdom.
- Alle testinger av Von Willebrands sykdom, CLAD og Hip Dysplasia skal utføres av godkjent veterinær.
- Alle stamtavler, helsesertifikater og all annen relevant dokumentasjon må framlegges for utavlskomiteen i The Irish Kennel Club fire måneder før eventuell paring. Eventuelle avvik i forhold til dette krav må godkjennes av utavlskomiteen.
- The Irish Red & White Setter Club er kjent med at et antall irsk setter registrert i FDSB (Field Dog Stud Book) har vært importert fra Amerika (USA) og paret med irsk setter i Europa. Disse amerikanske irske setterne er ikke anerkjent som irsk setter av American Kennel Club eller The Irish Kennel Club, og Irish Red Setter Club er helt imot at hunder med slik avstamning under noen omstendighet kan inngå i den genetiske basen til irsk setter. Vi er kjent med at disse hundene stammer fra tidligere parringer med engelsk setter. Ikke under noen omstendighet kan hunder med slik avstamning brukes i noen deler av utavlsprogrammet.
- Hunder som deltar i utavlsprogrammet må være merket med mikrochip for identifisering. Det er også foreslått at alle valper fra utavlsparringer kan DNA-testes på forespørsel fra utavlskomiteen. Dette vil inngå i avtalen som alle deltakerne i utavlsprogrammet må signere.
- Alle utavlsavkom må entydig identifiseres på sine stamtavler i de tre første generasjonene med (X1), (X2), (X3) etter registreringsnummeret.
- Første generasjon utavl (X1), som ikke har riktig fenotype (ikke ser ut som irsk rød og hvit setter), kan ikke stilles på utstilling, men kan stilles på jaktprøve for stående fuglehunder.
- Alle avkom etter utavl med riktig fenotype (ser ut som irsk rød og hvit setter) kan stilles på utstilling og jaktprøver, og nyter samme rettigheter som alle andre registrerte hunder.
- Andre generasjons avkom med feil fenotype vil bli registrert, men på stamtavlen skal det bemerkes "kan ikke brukes i avl"(avlsperre). Eventuell avvik fra avlsperren må behandles og godkjennes av utavlskomiteen.

- Avkom med irsk rød og hvit setter-fenotyp fra irsk setter foreldre kan søke om å bli registrert som første generasjon utavl (X1), forutsatt at alle øvrige vilkår oppfylles.
- Alle søknader om deltakelse sendes til: Mr A. O'Neill, Secretary-Irish Kennel Club, Fottrell House, Greenmount Office Park, Harolds Cross Bridge, Dublin 6W. Ireland.

Anvisninger til oppdretter:

- I utvelgelsen av avlsdyr til bruk i programmet, bør du etterstrebe å bringe inn ubeslektede linjer, men viktigere er det å nøye overveie egenskaper, styrker og svakheter til begge hundene i den foreslåtte paringen, inkludert gemytt, framtoning, jaktlige egenskaper etc.
- Underliggende for ditt valg av individer, både hva angår irsk rød og hvit setter og irsk setter, bør være forståelsen for at irsk rød og hvit setter er en brukshund og avlens krav til bruksegenskaper.

Dette er en viktig mulighet til å ta tak i problemene med en begrenset genetisk base og sikre fremtiden for irsk rød og hvit setter. Det er en betydelig mengde tid og innsats påkrevd fra oppdretternes side for at dette programmet skal bli en suksess. Deres innsats er høyt verdsatt.

Kilde original: The Irish Kennel Club nettside:

http://ikc.ie/index.php?option=com_content&task=view&id=360&Itemid=58

3. Utvalgskriterier for anbefalt parring

**Gjelder ikke evt. utavlsparringer, slike parringer må godkjennes av utavlskomiteen underlagt The Irish Kennel Club som beskrevet i punkt 2, avsnitt B overfor.*

For at parring skal oppnå anbefaling fra avlsrådet må følgende kriterier oppfylles:

Jaktprøve:

En av foreldrene skal som minimum ha 3. premie på jaktprøve. Eller dokumentere jaktlige egenskaper i form av kritikk fra jaktprøvestart hvor premierbart søk i minimum 45 minutter og minimum 1 stand er dokumentert. Den andre av foreldrene skal komme fra linjer der foreldre eller søsken er jaktpremiert, eller ha deltatt på jaktprøve eller anleggsprøve.

Utstilling:

Oppnådd minst Good på utstilling

Krav til tisper og hannhund:

Dokumentert HD-status. Den ene av foreldrene skal minimum være A eller B, den andre skal som minimum være A, B eller C (hvis C, skal partner ha A).

Testet eller dokumentert arvelig fri for CLAD.

Testet for PRA, maks en av foreldre kan være bærer.

Fri for arvelige defekter som haleknekk, bittfeil ol.

Selv være sykdomsfri.

Dvergvekst - A-typiske, hannhunder som har gitt dette føres på egen liste.

Godt gemytt. Kan kreves dokumentert fra 2 utstillingsdommere.

Paringer som gir innavlsprosent på 6,25 eller mer godkjennes ikke. Innavlsgraden beregnes på grunnlag av en 6 generasjoners stamtavle; ved bruk av importer brukes de stamtavleopplysningene som er tilgjengelig i 4-6 generasjoner.

Avlsrådet kan avslå godkjenning med basis i kombinasjonens eller foreldres nære slektskap dersom det kan henvises til uheldige resultater.

4. Konklusjon.

NISKs viktigste oppgave i årene framover er å bidra til å øke den genetiske diversiteten i rasen, i tråd med signaler gitt av IKC som har det internasjonale kynologiske ansvaret for rasen. Parallelt er det viktig å stimulere til at flest mulig av rasens individer i Norge får sine jaktlige egenskaper objektivt vurdert på jaktprøve.

I en liten rase som IRHS er det avgjørende at avlsrådet fører en politikk som gjør at oppdrettere benytter seg av avlsrådet og følger den linja som er trukket opp av klubben dersom man ønsker avlsmessig fremgang i tråd med standarden for rasen.

Gjennom å legge fram mest mulig informasjon om hundene og ha et konkret avlsopplegg som ivaretar oppdretternes ønske om valgfrihet innenfor visse rammer, håper vi å få til en stemning i klubben som gjør at vi drar i samme retning.

Bergen, Generalforsamling NISK 11.05.12, revidert 1.11.12

Tor-Hartvig Bondø | Inger-Karin Røssland | Kennet Mossige | Thomas Ottesen